

SENTÈNCIA DE 9 DE JUNY DE 2005

Dret a la jurisdicció.- Indefensió material.- Prova en la segona instància: requisits.- Valoració de la prova

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN, i els magistrats M.I. Sr. Antoni BRUGUERA MANTÉ i M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- Per sentència de data 14 d'abril del 2005, aquest Tribunal Superior de Justícia va desestimar el recurs de la societat M. SL; confirmar la sentència del Honorable Tribunal Unipersonal de Batlles de data 20 de setembre del 2004 i condemnar a la societat M. SL al pagament de les costes processals de segona instància.

II.- Contra aquesta resolució, la societat M. SL ha formulat un incident de nul·litat d'actuacions.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN.

FONAMENTS DE DRET

I.- La societat M. SL manifesta que s'acordi: deixar nul·la i sense efecte la sentència impugnada per vulnerar l'article 10 de la Constitució d'Andorra, retrocedint amb caràcter principal les actuacions fins el període probatori de primera instància per tal de poder practicar de manera ajustada a Dret les proves quins defectes han estat evidenciats; subsidiàriament, pel improbable supòsit en que dita pràctica no s'acordés, es retrocedeixin les actuacions al moment immediatament anterior a la deliberació per la redacció de la sentència de segona instància per tal de subsanar els defectes en la valoració de la prova que han evidenciat una vulneració de les drets recollits en l'article 10 de la Carta Magna i consegüentment dictant una nova resolució d'acord amb el

petitum que ha plasmat en les conclusions davant el Tribunal Superior; molt subsidiàriament, que es procedeixi a retrotreure les actuacions al moment immediatament anterior al dictat de la sentència, produint-ne una nova sentència en que no es faci cap imposició de costes a aquesta part.

II.- La part que formula l'incident considera que s'han vulnerat el dret a un procés degut, el dret a la defensa i el dret a obtenir una decisió suficientment fonamentada en dret, i sosté: que la prova de confessió en judici que va proposar i que es va acordar, no s'ha practicat i s'ha de tornar a practicar correctament; que se li ha negat la possibilitat de practicar la prova pericial comptable que va proposar, prova que era essencial per a la resolució del procediment i que s'hauria de practicar en la seva totalitat; que la sentència fa una confusió en l'apreciació global de la prova determinant de l'ús anterior i continuat; i que s'ha vulnerat el dret a obtenir una decisió fonamentada en dret per la imposició de costes a la part recurrent.

III.- Respecte a les proves proposades en primera instància que no foren practicades o practicades de manera parcial o incorrecta, al parer de la societat M. SL, s'ha de posar de manifest que força és de constatar que en cap moment de les seves abundants conclusions de segona instància, la societat M. SL, part recurrent, va sol·licitar de la jurisdicció d'apel·lació, que es practiqués o es tornés a practicar dites proves en tràmit de segona instància, com en tenia la possibilitat en virtut de l'article 73 de la Llei Transitòria de Procediments Judicials. En la seva sentència de data 12 de maig de 1997, núm. 35, el Tribunal Constitucional va declarar que no tota possible vulneració d'un dret processal causada per la inadmissió d'una prova genera la lesió al dret a la jurisdicció i del dret a un procés degut. El punt d'inflexió per a l'existència d'efectes constitucionals en els casos de inadmissió amb possible vulneració d'algun dret processal es troba en el fet que aquesta inadmissió produeix indefensió material; o dit altrament, en el fet que la impossibilitat de la realització de la prova proposada incideix directament en el resultat de la resolució que finalitza el procés. Si hagués estat el cas en autes, la societat M. SL, compte tingut dels interessos importants en joc, hauria sol·licitat en segona instància, la pràctica de les proves denegades o practicades de manera correcta, al·legant en el cas que no s'acordés les mateixes, una situació de inigualtat, font de indefensió

per ella mateixa. Al contrari, mai aquesta part va manifestar en tràmit d'apel·lació, que la pràctica de les proves tal com s'havia feta davant del Batlle, l'havia posat en situació de indefensió. Per tant no pot ara la societat M. SL al·legar una pretesa vulneració del dret a la defensa que mai fou invocada davant el Tribunal Superior competent per sancionar tot manquement per part del Jutge a quo a uns dels drets garantits per l'article 10 de la Constitució.

IV.- Pel que fa al greuge relacionat a la vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, no es pot compartir la tesi de la part que formula l'incident. En la seva resolució més amunt esmentada el Tribunal Constitucional posa el principi que el raonament o la motivació no ha de ser exhaustiu, només cal que hi hagi un raonament suficient del qual es pugui desprendre que la decisió no es arbitrària. La sentència d'aquest Tribunal Superior exposa els seus motius en 6 apartats que fan 5 pàgines, contestant a tots els punts de greuges continguts en l'escrit d'apel·lació de la societat M. SL. Que el raonament de la sentència no satisfaci la societat apel·lant és una cosa, que no sigui fonamentada en Dret, és altra cosa. En realitat el que reprotxa la societat M. SL a la sentència és una apreciació de les proves obrant en autes, que va a l'encontre dels seus interessos i demana que es torni a resoldre el fons del litigi. L'apreciació de les proves resulta del poder sobirà del Tribunal que només pot ser impugnat en el marc d'una tercera instància que no existeix en l'ordenament jurídic andorrà. Respecte a la condemnnació en costes, el Tribunal va aplicar el principi de venciment, normativa genèrica en el dret processal andorrà, el que motiva suficientment la seva decisió.

V.- Per conseqüent s'ha de desestimar l'incident de nul·litat d'actuacions plantejat per la societat M. SL, i condemnar la mateixa als costes processals de l'incident.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

Desestimar l'incident de nul·litat d'actuacions formulat per la societat M. SL i condemnar aquesta darrera

societat al pagament de les costes processals de l'incident.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-